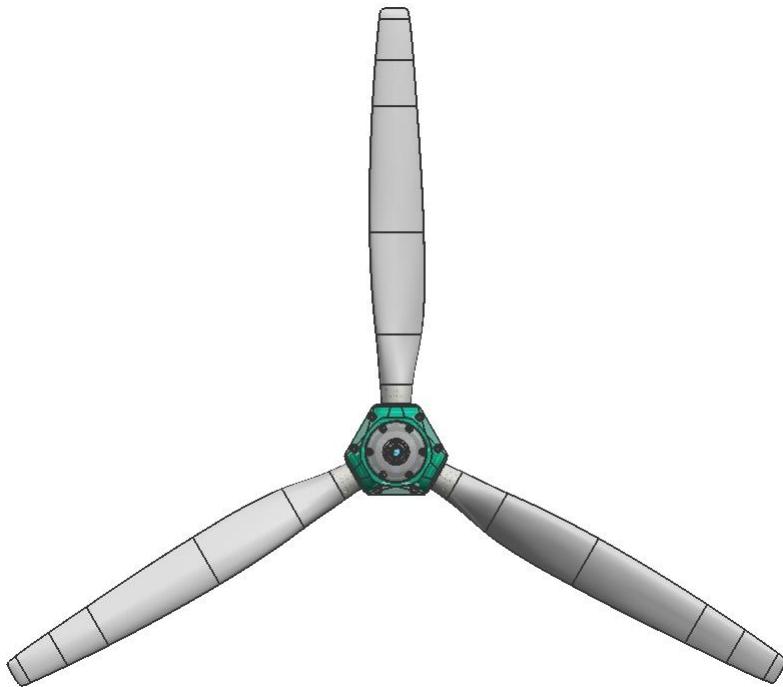

UŽIVATELSKÁ A INSTALAČNÍ PŘÍRUČKA

Elektricky staviteľné letecké vrtule

PowerMax

Výrobní číslo vrtule: .....

TL-ULTRALIGHTs.r.o.
Letiště 515, Pouchov
503 41 Hradec Králové
Česká Republika
Tel.: +420 495 218 910
Fax.: +420 495 213 378
www.tl-ultralight.com

Záměrně nepoužito

Obsah

Obsah	3
Seznam změn	5
Všeobecné informace	6
1. Úvod	6
2. Certifikační osvědčení	6
3. Výstrahy, upozornění a poznámky	7
4. Popis a určení vrtule	7
5. Technické údaje	8
6. Ovládání vrtule	9
6.1. Režim ručního ovládání	9
6.2. Režim automatického ovládání	9
7. Značení vrtule	9
7.1. Značení náboje vrtule	9
7.2. Značení listu vrtule	10
8. Konstrukce vrtule	10
8.1. Vrtulové listy	10
8.2. Náboj vrtule	11
8.3. Mechanismus stavění listů	12
8.4. Podsestava servomotoru stavění listů	12
8.5. Vrtulový kužel	13
8.6. Elektroinstalace vrtule s ovládáním a regulátorem	14
9. Nouzové postupy	15
9.1. Vibrace	15
9.2. Závada v režimu AUTO	15
9.3. Nefunkční stavění listů vrtule	15
10. Normální postupy	16
10.1. Předletová prohlídka	16
11. Obsluha a údržba vrtule	16
11.1. Periodické prohlídky	17
11.2. Mimořádné prohlídky	17
11.3. Generální oprava	18
11.4. Čištění a péče	18
12. Dovolené opravy	19
12.1. Kryt vrtulového kuželes	19
12.2. Výměna dílů	19
12.3. Oprava listů vrtule	19
13. Možné závady a jejich pravděpodobné příčiny	20
14. Doprava a skladování	22
14.1. Doprava vrtule	22
14.2. Podmínky skladování vrtule	22
15. Instalace vrtule	23
15.1. Odstranění obalů a konzervace vrtule	23
15.2. Montáž servomotoru s držákem	23
15.3. Montáž zvratné páky servomotoru s držákem	25

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	3/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	------

15.4. Instalace osy ovládání vrtule	26
15.5. Očištění dosedacích ploch.....	28
15.6. Montáž vrtule na přírubu reduktoru.....	28
15.7. Uvolnění matice.....	31
15.8. Kontrola maximálních otáček	31
15.9. Zjištěné otáčky jsou vyšší než předepsaná tolerance.....	32
15.10. Zjištěné otáčky jsou nižší než předepsaná tolerance	33
15.11. Utažení matice	34
15.12. Kryt vrtulového kuželes.....	34
15.13. Kontrola a záznam	35

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

Seznam změn

Uživatel vrtule je odpovědný za udržování platného stavu této příručky dle vydávaných změn. Změny nebo revize příručky smí vydávat pouze výrobce vrtule. Aktualizace příručky jsou zaznamenávány v následující tabulce. Platná revize této příručky, stejně jako Servisní bulletiny a Servisní rady jsou volně k dispozici na www.tl-ultralight.com.

Revize č.	Datum vydání	Revidované strany	Datum vložení	Podpis
1	28.5.2012	1, 7, 11, 17, 29 – 31, 34	28.5.2012	Zahálka

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	5/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	------

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

Všeobecné informace

1. Úvod

Tato uživatelská a instalační příručka vytvořená výrobcem vrtule má za úkol seznámit provozovatele s elektricky stavitelnou vrtulí PowerMax. Poskytuje základní informace pro používání, údržbu a instalaci vrtule a jejího příslušenství jež mají zajistit provozovateli co nejfektivnější využití vrtule. Veškeré činnosti související s provozem, instalací a údržbou vrtule musí být prováděny v souladu s touto příručkou. Činnosti přesahující svým rozsahem rámec tohoto manuálu mohou být prováděny pouze výrobcem nebo autorizovaným servisním střediskem. Příručka je tématicky rozdělena do jednotlivých částí, které jsou dále dělené na jednotlivé body podle významu a důležitosti zpracované tématiky.

UPOZORNĚNÍ:

Tento výrobek je určen pro instalaci na letouny patřící do kategorie sportovních létacích zařízení. Nepodléhá schvalování úřadu pro civilní letectví ČR a je provozováno na vlastní nebezpečí uživatele.

POZNÁMKA:

Ilustrace, obrázky a výkresy v tomto manuálu slouží pouze jako příklad zobrazovaného objektu a nemohou být považovány pro výrobek ani jeho části za závazné.

2. Certifikační osvědčení

Tato vrtule byla schválena Leteckou amatérskou asociací ČR v souladu s předpisem UL-2 „Požadavky letové způsobilosti SLZ“. Typové osvědčení č. **ULL 05 / 2012** bylo vydáno dne 10.4.2012.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1.2012	Datum změny: 28.5.2012	6/35
-------------	-------------------	------------------------------------	---------------------------	------

3. Výstrahy, upozornění a poznámky

Pro výstrahy, upozornění a poznámky jsou v příručce stanoveny následující definice:

VÝSTRAHA:

Přehlédnutí odpovídajícího postupu vede k bezprostřednímu nebo významnému poklesu bezpečnosti letu.

UPOZORNĚNÍ:

Přehlédnutí odpovídajícího postupu vede k menšímu, kratšímu či delšímu poklesu bezpečnosti letu.

POZNÁMKA:

Popisuje upozornění na některé zvláštní body, které nejsou v přímé souvislosti s bezpečností letu, ale které jsou důležité nebo neobvyklé.

4. Popis a určení vrtule

Vrtule PowerMax je třílistá tažná za letu stavitelná letecká vrtule. Náboj vrtule je ze slitin Al a tvoří ho vrchní a spodní příruba s víkem. Uvnitř náboje se nacházejí mechanismy stavění listů. Zvětšování úhlu nastavení listů se děje pomocí servomotoru, v opačném směru jsou listy vrtule stavěny odporem pružiny umístěné uvnitř náboje. List je tvořen z kořenové části z Al slitiny a samotného kompozitového listu. List je do náboje uchycen pomocí dvojice axiálních ložisek, které umožňují stavění úhlu nastavení listu. Servomotor a kinematický převod jeho pohybu je umístěn mimo náboj vrtule nad reduktorem motoru a stavění listů ovládá dutou osou reduktoru a vrtule.

Vrtule je určena pro následující typy motorů:

Rotax 912 UL	80 HP
Rotax 912 S	100 HP
Rotax 912 iS	100 HP
Rotax 914	115 HP

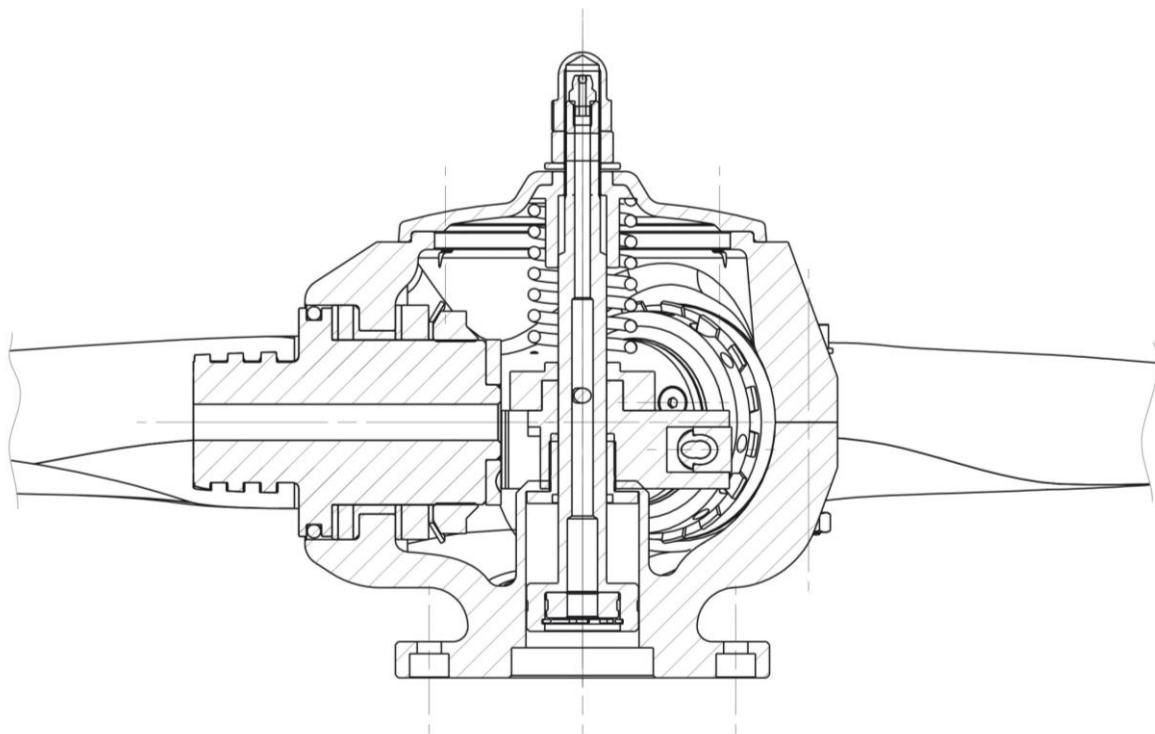
VÝSTRAHA:

Montáž na jiné typy motorů je nutné nejdříve konzultovat s výrobcem vrtule.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 28.5.2012	12.1.2012	7/35
-------------	-------------------	------------------------------------	-----------	------

5. Technické údaje

Smysl otáčení	Vlevo (při pohledu zepředu)
Orientace instalace vrtule	tažná
Počet listů	3
Průměr	1748 mm
Max. absorbovaný výkon motoru	115 HP
Max. otáčky vrtule	2387 ot/min
Rozsah nastavení úhlů listů	10°
Rychlosť přestavení z jedné krajní polohy do druhé – se zatížením	4,6 s
Rozsah provozních teplot	-25 °až +40 °C
Hmotnost vrtule	9 kg
Hmotnost servomotoru o ovládání vrtule	1,25 kg
Hmotnost vrtulového kužeľe	0,5 kg
Vnější průměr vrtulového kužeľe	Ø 235 mm
Průměr upevňovací příruby	Ø 124 mm
Unášecí čepy (roztečná kružnice)	Ø 13 mm (101,6 mm)
Upevňovací šrouby	M 8
Počet čepů/upevňovacích šroubů	6

Obr. 1 Řez vrtulí PowerMax

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	8/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	------

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

6. Ovládání vrtule

Vrtule může pracovat v následující dvojici režimů, které je možno volit přepínačem AUTO/MANUAL umístěném zpravidla na palubní desce:

6.1. Režim ručního ovládání

Volí se přepnutím do polohy MANUAL. V tomto režimu je možno plynule nastavovat požadované otáčky vrtule pákou ovládání (páka ovládání vrtule se zpravidla umísťuje vedle páky plynové přípusti). Poloha malého úhlu nastavení listu je signalizována rozsvícenou diodou umístěnou zpravidla na palubní desce.

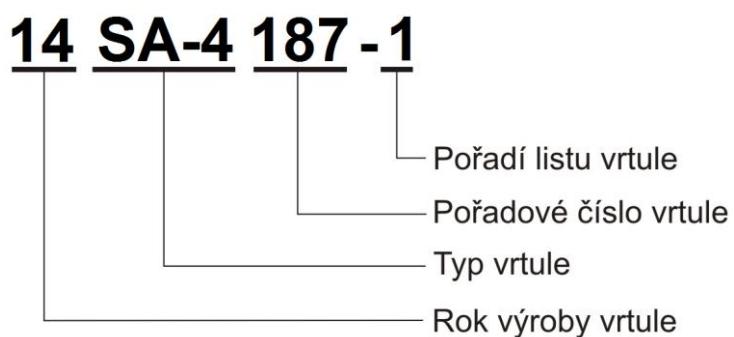
6.2. Režim automatického ovládání

Volí se přepnutím do polohy AUTO. Otáčky vrtule jsou elektronickým regulátorem PR 2 - TL automaticky udržovány na zvolené hodnotě (režim Constant Speed) při různých změnách režimů letu. Vrtule tedy pracuje v režimu stálých otáček.

7. Značení vrtule

7.1. Značení náboje vrtule

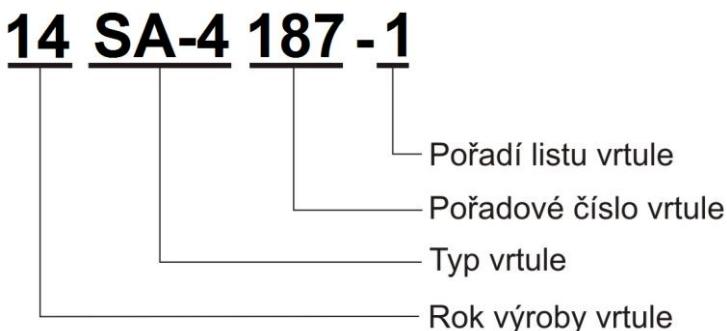
Náboj je označen tak, že na čelní ploše víka náboje je vyznačené číslo (uveden vzorový příklad):

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	9/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	------

7.2. Značení listu vrtule

List je označen tak, že na kořenové části listu je vyznačené číslo (uveden vzorový příklad):

POZNÁMKA:

Kód značení listu vrtule mimo poslední symbol musí být totožný s kódem vyznačeným na náboji vrtule. V opačném případě došlo k neautorizovaným úpravám vrtule a vrtule tak není provozována v souladu s pokyny výrobce.

8. Konstrukce vrtule

Sestavu vrtule tvoří následující hlavní konstrukční celky:

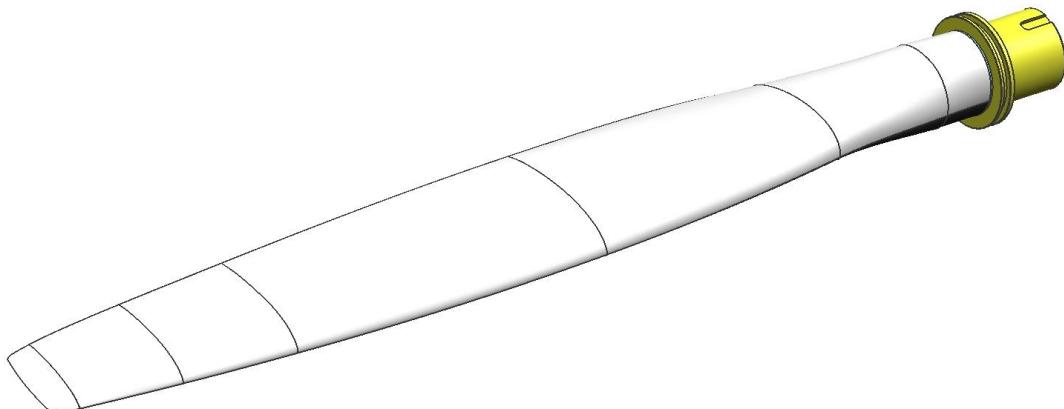
- 1) Vrtulové listy
- 2) Náboj vrtule
- 3) Mechanismus stavění listů
- 4) Podsestava servomotoru stavění listů
- 5) Dvoudílný vrtulový kužel
- 6) Elektroinstalace vrtule s ovládáním a regulátorem

8.1. Vrtulové listy

Listy vrtule tvoří kořenové jádro listu z Al slitin a samotný list z uhlíkového kompozitního materiálu. Tyto dvě části jsou nerozebiratelně spojeny. Kořenová část listu tvoří dosedací plochu pro dvojici axiálních ložisek uchycení listu v náboji a připojovací plochu pro excentrické ovládání stavění listu. Prostor mezi nábojem a listem je chráněn pryžovým těsnícím O – kroužkem proti vniknutí

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 28.5.2012	12.1.2012	10/35
-------------	-------------------	------------------------------------	-----------	-------

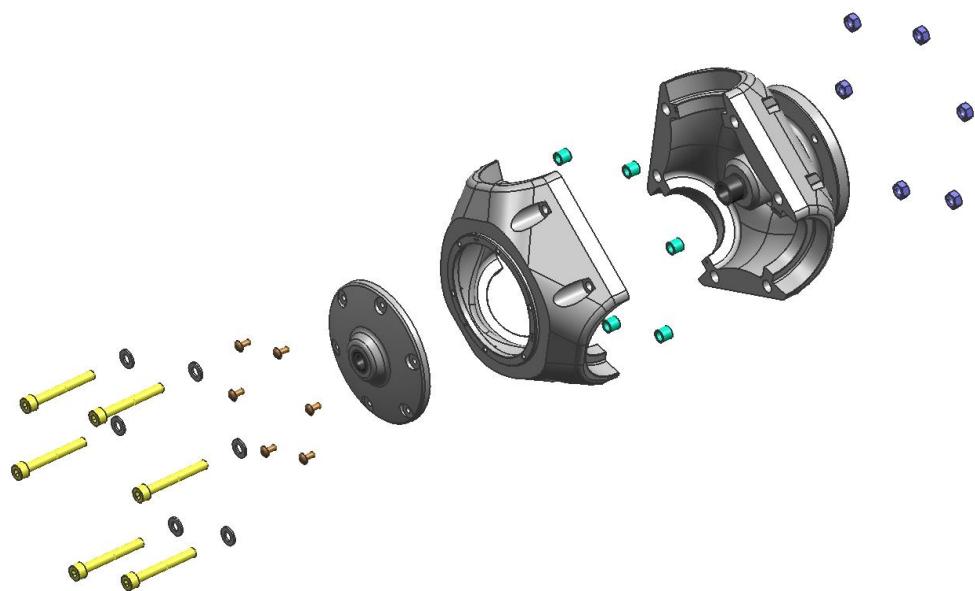
nečistot. Náběžná hrana vrtulového listu je chráněna zodolněnou vrstvou proti zvýšenému opotřebení listu v této části. Vrtulový list je vyráběn v leštěném bílém provedení povrchu, zadní strana za účelem zabránění odlesků je provedena v šedé matové barvě. Konce listů jsou opatřeny barevnými pruhů.

Obr. 2 Vrtulový list PowerMax

8.2. Náboj vrtule

Náboj vrtule je ze slitin Al a tvoří ho vrchní a spodní příruba s víkem vyrobené mechanickým obráběním na CNC strojích. Spodní příruba je v části přiléhající k reduktoru motoru opatřena otvory určené k instalaci na motory určené v kapitole 4.

Obr. 3 Náboj vrtule PowerMax

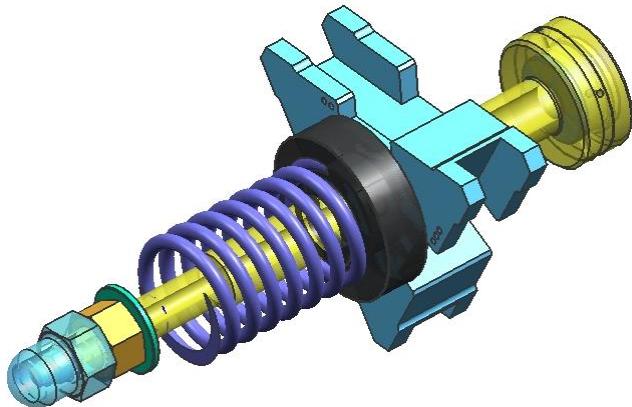
P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012 Datum změny: 28.5.2012	11/35
-------------	-------------------	--	-------

8.3. Mechanismus stavění listů

Mechanismus stavění listů je ukryt uvnitř náboje vrtule a má za úkol převést posuvný pohyb od servomotoru na natáčení vrtulových listů. Tento celek je přístupný po demontáži vrchní části přírudy s víkem. Součástí podsestavy je také pružina, která zajišťuje stavění listů směrem do menších úhlů nastavení. Konstrukce mechanismu tvoří pevné dorazy pohybu stavění vrtulových listů.

VÝSTRAHA:

Dodržení požadovaných tolerancí při sestavování mechanismu stavění listů je možné pouze v podmírkách výrobce nebo autorizovaného servisního střediska. Jiným subjektům není jakákoli manipulace s touto podsestavou povolena.

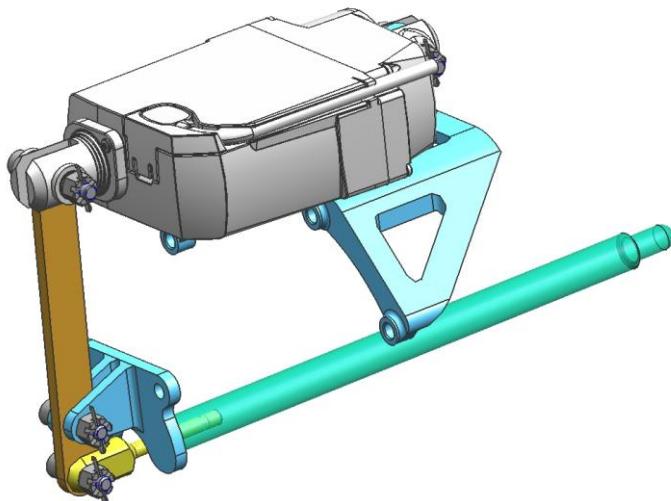

Obr. 4 Mechanismus stavění listů PowerMax

8.4. Podsestava servomotoru stavění listů

Servomotor a kinematický převod jeho pohybu je umístěn mimo náboj vrtule nad reduktorem motoru a stavění listů ovládá dutou osou reduktoru a vrtule. Kinematický převod je tvořen zvratnou pákou a osou ovládání vrtule. Celá podsestava je pomocí držáků uchycena k bloku reduktoru pohonné jednotky.

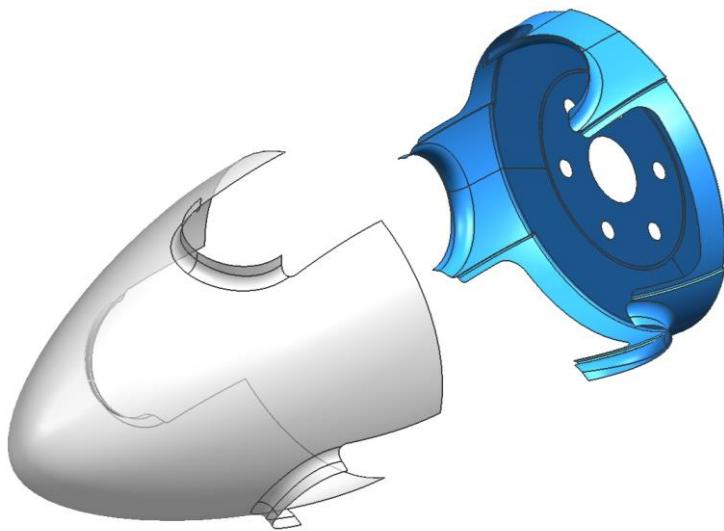
P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 28.5.2012	12.1.2012	12/35
-------------	-------------------	------------------------------------	-----------	-------

Obr. 5 Podsestava servomotoru stavění listů PowerMax

8.5. Vrtulový kužel

Vrtulový kužel se skládá z podstavy a kuželového krytu. Oba díly jsou vyrobeny ze sklo – uhlíkových kompozitních materiálů. Vrtulový kužel se dodává v barevných úpravách dle požadavku zákazníků.

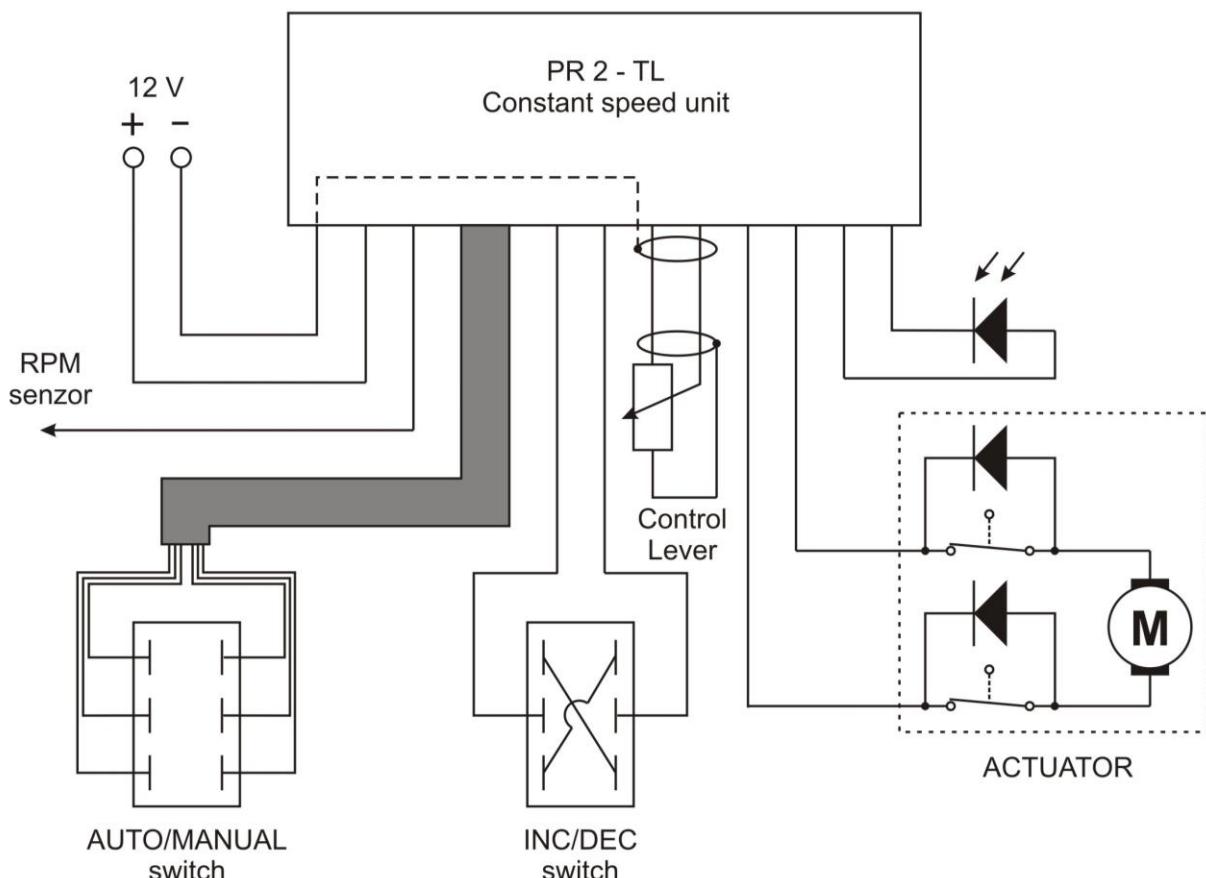

Obr. 6 Dvoudílný vrtulový kužel PowerMax

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012 Datum změny: 28.5.2012	13/35
-------------	--------------------------	--	--------------

8.6. Elektroinstalace vrtule s ovládáním a regulátorem

Elektrický soustava vrtule pracuje s napětím 12 V a skládá se jednotky regulátoru otáček PR 2 – TL, přepínačů AUTO/MANUAL a INC/DEC, ovládací páky, diody a lineárního servomotoru. Regulátor je dále napojen na snímač otáček..

Obr. 7 Schéma elektroinstalace PowerMax

POZNÁMKA:

Výrobce vrtule doporučuje dále vybavit letoun ukazatelem plnícího tlaku (boostmetr). Podle hodnot na tomto ukazateli lze volit nastavení do vhodných režimů a nedochází tak k nadmernému namáhání motoru a neekonomickému provozu celé pohonné soustavy.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	14/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

9. Nouzové postupy

Tato kapitola poskytuje postupy a zvláštní postupy pro případy nouze, které se mohou vyskytnout. Jestliže je řádně prováděna předletová příprava a údržba, případy nouze jsou u vrtule vyjímečné. Vyskytne-li se stav nouze, mohou být k odstranění vzniklé situace použity základní postupy, popsané v této kapitole.

9.1. Vibrace

1. Páka ovládání motoru (přípust')	Nastavit režim motoru, v kterém jsou vibrace nejmenší
2. Přepínač AUTO/MANUAL vrtule	Přestavit do polohy MANUAL
3. Páka ovládání vrtule	Nastavit režim vrtule, v kterém jsou vibrace nejmenší
4. Přistání	Na nejbližším letišti nebo vhodné ploše (dle příručky letounu)

9.2. Závada v režimu AUTO

1. Přepínač AUTO/MANUAL vrtule	Přestavit do polohy MANUAL
2. Test funkčnosti režimu MANUAL	Opatrně vyzkoušet funkčnost stavění vrtule v režimu
3. Přistání	Na nejbližším letišti (dle příručky letounu)

9.3. Nefunkční stavění listů vrtule

1. Přepínač AUTO/MANUAL vrtule	Opatrně vyzkoušet případnou funkčnost vrtule v obou režimech
2. Přistání	Na nejbližším letišti nebo vhodné ploše (dle příručky letounu)

VÝSTRAHA:

Při nefunkčním stavění listů vrtule může dojít ke sníženému tahu pohonné jednotky (vrtule zaseknuta na velkém úhlu náběhu) při menších rychlostech než je obvyklé, se kterým musí pilot při přistávacím manévrku kalkulovat

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: Datum změny: 28.5.2012	12.1. 2012	15/35
-------------	-------------------	--	------------	-------

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

10. Normální postupy

10.1. Předletová prohlídka

Prohlídku provádějte systematicky před každým letem.

1. Listy vrtule	Vizuální kontrola stavu listů se zaměřením na jejich náběžné a odtokové hrany a kořenovou část na přítomnost poškození (vyštípnutí hran apod.) či trhlin.
2. Uložení listů vrtule	Kontrola uložení listů v náboji. Uložení listů musí být bez znatelných vůlí.
3. Vrtulový kužel	Vizuální kontrola stavu kuželeta a jeho uchycení k vrtuli na poškození a nežádoucí uvolnění.
4. Kontrola uchycení vrtule	Kontrola stavu a pevnosti uchycení vrtule na reduktor motoru.
5. Kontrola stavění listů	Po spuštění motoru kontrola funkce stavění listů v celém rozsahu stavění (také se zaměřením na dobu trvání přestavení listů do krajních poloh).

VÝSTRAHA:

Je zakázána jakákoli manipulace s letounem za vrtuli (např. tlačení či tažení letounu za vrtulové listy). Vrtule není k takovéto činnosti určena o mohlo by dojít k jejímu poškození nebo narušení, které by významně ovlivnilo bezpečnost následujícího letového provozu.

11. Obsluha a údržba vrtule

Tato kapitola obsahuje výrobcem doporučené a předepsané postupy pro správnou pozemní obsluhu a údržbu vrtule. Definuje požadavky na prohlídky a údržbu tak, aby vrtule dosahovala požadovaných výkonů a spolehlivosti. Provádění výrobcem předepsaných prohlídek je záruční podmínkou na vrtuli.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012 Datum změny: 28.5.2012	16/35
-------------	-------------------	--	-------

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

11.1. Periodické prohlídky

Veškeré činnosti obsažené v této kapitole mohou provádět pouze osoby nebo subjekty s odpovídající kvalifikací.

Název prohlídky	Nálet letounu (hod) - interval	Provádí	Poznámka
500 hodinová prohlídka	- každých 500 ± 5 hod provozu	Servisní středisko nebo výrobce	Nutná demontáž z letounu

UPOZORNĚNÍ:

Záznamy o provedení periodické prohlídky je nutné potvrdit do záznamníku vrtule.

11.2. Mimořádné prohlídky

Mimořádné prohlídky mohou být výrobcem požadovány v případech netypické instalace nebo užití vrtule.

Dojde-li v provozu ke krátkodobému převýšení otáček vrtule max. o 10 % nad vzletové otáčky, autorizovaný mechanik musí odstranit příčinu závady a provede mimořádnou prohlídku.

Dojde-li v provozu k převýšení otáček o více než 10 % nad vzletové otáčky, musí být vrtule okamžitě vyřazena z provozu a odeslána k výrobci na provedení generální opravy. Vrtuli výrobci odešlete s podrobnou zprávou o příčině přetočení otáček a jejich hodnotě.

UPOZORNĚNÍ:

Záznam o provedení mimořádné prohlídky je nutné potvrdit do záznamníku vrtule.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	17/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

11.3. Generální oprava

První generální opravu je nutné vykonat po 1500 hod provozu, nebo po 10 letech od data výroby vrtule (rok výroby je součástí kódu výrobního čísla vrtule). Generální opravu vrtule provádí výhradně výrobce vrtule. Následný periodický kontrolní systém je totožný se systémem nově vyrobené vrtule, nebo je dle stavu stanovena zbytková životnost vrtule.

UPOZORNĚNÍ:

Záznam o provedení generální opravy je nutné potvrdit do záznamníku vrtule.

11.4 Čištění a péče

POZNÁMKA:

Základní úkony čištění povrchu vrtulových listů a vrtulového kužele smí dle instrukcí tohoto manuálu provádět uživatel.

Vrtulové listy a vnější povrch vrtulového krytu očistěte čistým ve vlažné vodě navlhčeným hadrem. Při větším znečištění použijte běžné autošampóny v koncentracích 2 % až 10 %, podle stupně znečištění, s následným oplachem čistou studenou vodou. Po každém ukončení letového dne nasuňte na vrtulové listy ochranné textilní návleky.

VÝSTRAHA:

Při čištění vrtulových listů a vrtulového kužele nevyvíjejte na tyto části přílišný tlak a nepoužívejte tlakovou vodu. Mohlo by dojít k nežádoucím změnám nastavení geometrie vrtule.

Je zakázáno použití jiných čistících prostředků a rozpouštědel.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	18/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

12. Dovolené opravy

Uživateli vrtule jsou povoleny pouze následující opravy vrtule. Opravy poškození mimo rámec povolených oprav musí být provedeny u výrobce vrtule, autorizovaným mechanikem nebo autorizovaným servisním střediskem.

12.1. Kryt vrtulového kuželeta

Montáž a demontáž krytu vrtulového kuželeta. Kryt vrtulového kuželeta je snadno demontovatelný po odstranění 9 šroubů umístěných po obvodu krytu. Při montáži kryt vrtulového kuželeta osově vycentrujte. Povolené montážní práce uživatele se netýkají podstavy vrtulového kuželeta, k jejíž demontáži je nutné provést demontáž celé vrtule a smí ji provádět autorizovaný mechanik.

12.2. Výměna dílů

Uživatel vrtule smí provést výměnu následujících dílů, které mu byly dodány výrobcem vrtule: kryt vrtulového kuželeta, kabeláž, sestavu ovládací páky vrtule a diody.

12.3. Oprava listů vrtule

Uživateli vrtule je povolena oprava pouze malých poškození ochranné lišty na náběžné hrani kompozitové části listu vrtule. Maximální velikost uživatelem opravitelné poškození (vyštípnutí) hmoty v ochranné liště náběžné hrany je 3 mm. Postup opravy:

1. Očištění a odmaštění poškozeného místa.
2. Vyplnění vyštípnutí hrany epoxidovou pryskyřicí a její vytvrzení.

VÝSTRAHA:

Nepoužívejte lokální zdroje tepla (např. fén) pro urychlení procesu vytrvrzení pryskyřice. Mohlo by dojít k poškození povrchu vrtulového listu nebo jeho povrchové úpravy.

3. Přebroušení vyplněného místa do tvaru profilu listu vrtule brusnými papíry.
4. Vytvoření ochranné povrchové vrstvy laku v místě opravy.

VÝSTRAHA:

Vrtulové listy jsou výrobcem staticky i dynamicky využívané. Při opravě dbejte na to, aby nedošlo k ovlivnění tohoto využívání.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	19/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

13. Možné závady a jejich pravděpodobné příčiny

V provozu vrtule se mohou vyskytnout následující možné závady, které mohou mít popisované pravděpodobné příčiny a možné řešení jejich odstranění.

Popis závady	Pravděpodobná příčina	Návrh řešení	Kvalifikace nutná k navrhovanému řešení
Vibrace za letu nebo na zemi	Statické rozvážení vrtule	Kontrola stavu vrtulových listů na možný výskyt vyštípnutých nebo odlomených částí či narušení povrchu	Autorizovaný technik, který případné poškození listu řeší dle postupů konzultovaných s výrobcem vrtule nebo autorizovaným servisním střediskem
	Aerodynamické rozvážení vrtule	Kontrola funkčnosti stavění všech listů vrtule na plynulost a vzájemnou synchronizovanost jejich stavění. Kontrolu provést na zemi při vypnutém motoru.	Autorizovaný technik, který případnou závadu stavění listů řeší dle postupů konzultovaných s výrobcem vrtule nebo autorizovaným servisním střediskem
	Závada motoru nebo uvolnění motorového lože	Postup dle doporučení výrobce motoru nebo letounu	Dle požadavků výrobce motoru nebo letounu
Vrtulové listy se nepřestavují do požadovaných poloh	Závada na mechanismu stavění vrtule, elektroinstalaci či servomotoru	Demontovat mechanismus stavění listů, zkontolovat správnost a funkci el. zapojení vrtule, vyzkoušet funkčnost servomotoru	Autorizované servisní středisko nebo výrobce

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012 Datum změny: 28.5.2012	20/35
-------------	--------------------------	--	-------

opis závady	Pravděpodobná příčina	Návrh řešení	Kvalifikace nutná k navrhovanému řešení
Motor nedosahuje při motorové zkoušce předepsaných otáček (vrtule je „těžká“)	Vrtulové listy jsou nastaveny na příliš velký minimální úhel jejich možného nastavení	Seřídit nastavení chodu vrtulových listů dle instrukcí v kapitole 15	Autorizovaný technik, výrobce vrtule nebo autorizované servisní středisko
	Vadný otáčkoměr	Překontrolovat funkčnost otáčkoměru, případně jeho výměna	Dle požadavků výrobce otáčkoměru a výrobce letounu
	Pokles výkonu motoru	Překontrolovat dle instrukcí výrobce motoru	Dle požadavků výrobce motoru
Motor přetáčí při motorové zkoušce předepsané otáčky (vrtule je „lehká“)	Vrtulové listy jsou nastaveny na příliš malý minimální úhel jejich možného nastavení	Seřídit nastavení chodu vrtulových listů dle instrukcí v kapitole 15	Autorizovaný technik, výrobce vrtule nebo autorizované servisní středisko
	Vadný otáčkoměr	Překontrolovat funkčnost otáčkoměru, případně jeho výměna	Dle požadavků výrobce otáčkoměru a výrobce letounu
Úniky maziv	Prvních 25 hod. provozu se může z vrtule uvolňovat mazivo, kterým byla vrtule konzervována	Vrtuli očistit dle kap. 11.4.	Uživatel
	Poškození pryžových těsnících O – kroužků, které těsní prostor mezi nábojem a vrtulovým listem	Demontovat listy vrtule z náboje a vyměnit vadné těsnící O - kroužky	Autorizovaný technik, výrobce vrtule nebo autorizované servisní středisko

POZNÁMKA:

Pokud se při provozu vrtule vyskytnou jiné závady, je nutné jejich možnou příčinu konzultovat s autorizovaným technikem, servisním střediskem nebo výrobcem, kteří navrhnou další postup.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	21/35
		Datum změny: 28.5.2012	

Sport AIRCRAFT	Dokument: Uživatelská a instalační příručka	Typ vrtule: PowerMax
-----------------------	---	--------------------------------

14. Doprava a skladování

Tato kapitola obsahuje výrobcem předepsané pokyny pro dopravu a skladování vrtule.

14.1. Doprava vrtule

Vrtule je výrobcem dodávána vždy ve zkompletovaném stavu, mino podsestavy servomotoru stavění listů, kterou je nutné separátně namontovat na kryt reduktoru motoru a elektrické vedení.

POZNÁMKA:

V případě dopravy vrtule k výrobci je možné vrtuli dopravovat v demontovaném stavu. Při dopravě vrtule k výrobci výrobce neodpovídá za případná poškození vzniklá při přepravě nebo nevhodným způsobem uchycení a uložení vrtule v přepravní bedně.

14.2. Podmínky skladování vrtule

Nově vyrobená vrtule nebo vrtule po generální opravě je výrobcem nakonzervována. Vrtuli v originálních obalech skladujte v čisté suché místnosti, která je v zimě vytápěna a lehce větrána. V prostoru nesmí být současně s vrtulí skladovány chemikálie škodlivě působící na vrtuli a povrch vrtulových listů. Prudké kolísání teplot je nepřípustné. Obaly musí být uloženy volně, nejméně 20 cm nad podlahou a od stěn budovy.

Tabulka požadovaných klimatických podmínek pro skladování vrtule

Rozsah teplot	+5 až + 40 °C
Rozsah relativní vlhkosti	45 až 75 %

Vrtli s odstraněným originálním balením výrobce skladujte:

1. V horizontální poloze přírubou náboje vrtule položenou na podložce upevněnou pomocí šestice šroubů M 8. Listy vrtule se nesmí dotýkat nebo být podepřena žádnými předměty. Na vrtulové listy musí být navlečeny ochranné textilní návleky.
2. Ve vertikální poloze pevně uchycenou na stěnu pomocí šestice upevňovacích šroubů M 8. Listy vrtule se nesmí dotýkat nebo být podepřena žádnými předměty. Na vrtulové listy musí být navlečeny ochranné textilní návleky.

VÝSTRAHA:

Je zakázáno vrtuli skladovat v poloze položenou na konce dvojice listů a třetím listem opřenou např. o stěnu, protože by mohlo dojít k porušení geometrie nastavení listů.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	22/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

15. Instalace vrtule

Tato kapitola obsahuje výrobcem předepsané pokyny pro instalaci vrtule na přírubu reduktoru motoru a zapojení systému ovládání a kontroly stavění listů vrtule.

UPOZORNĚNÍ:

Vrtuli na letoun může instalovat pouze autorizovaný technik, autorizované servisní středisko nebo výrobce.

POZNÁMKA:

Vrtule je určena pouze k instalaci na motory dle kapitoly 4.

15.1. Odstranění obalů a konzervace vrtule

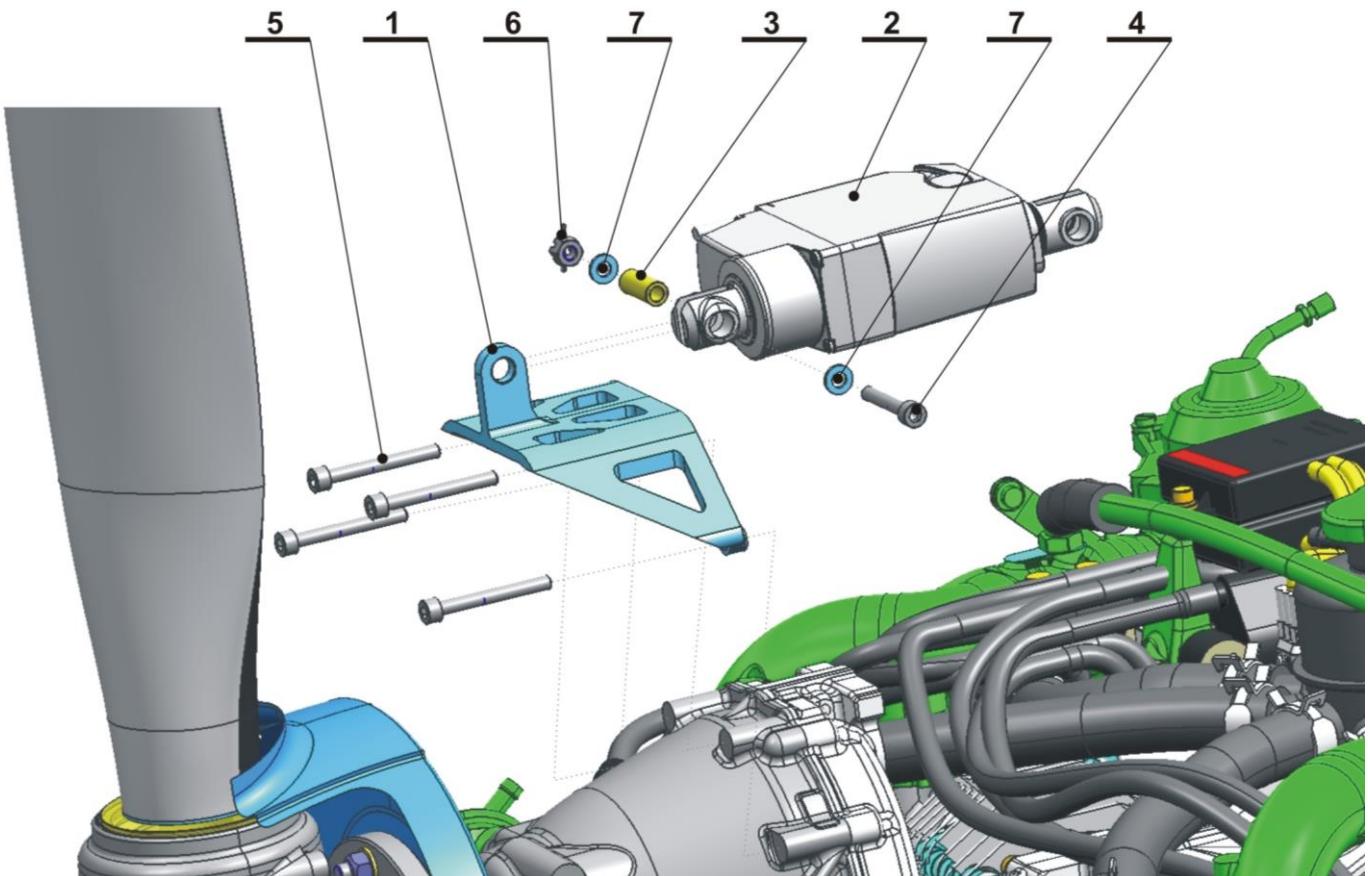
Odstraňte přepravní obaly a konzervaci vrtule a vyjměte ji z přepravní bedny. Zkontrolujte stav dodané vrtule na případné známky poškození nebo deformace. Zkontrolujte kompletnost dodávky.

15.2. Montáž servomotoru s držákem

Na kryt reduktoru motoru pomocí čtveričice šroubů M 6 x 50 instalujte díl držáku servomotoru. Utahovací moment šroubů je 9,7 N.m. Na držák servomotoru instalujte servomotor s využitím dílu pouzdra servomotoru (dlouhé), šroubu M6 x 40, dvojice podložek a korunovou maticí se závlačkou. Servomotor orientujte pístem směrem dozadu.

Č. pozice	Název dílu / podsestavy
1	Držák servomotoru
2	Servomotor
3	Pouzdro servomotoru - dlouhé
4	Šroub M6 x 40 8.8 DIN 912
5	Šroub M6 x 50 8.8 DIN 912
6	Korunová matici M6 ČSN 02 1411 se závlačkou
7	Podložka M 6

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	23/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

Obr. 8 Montáž servomotoru s držákem

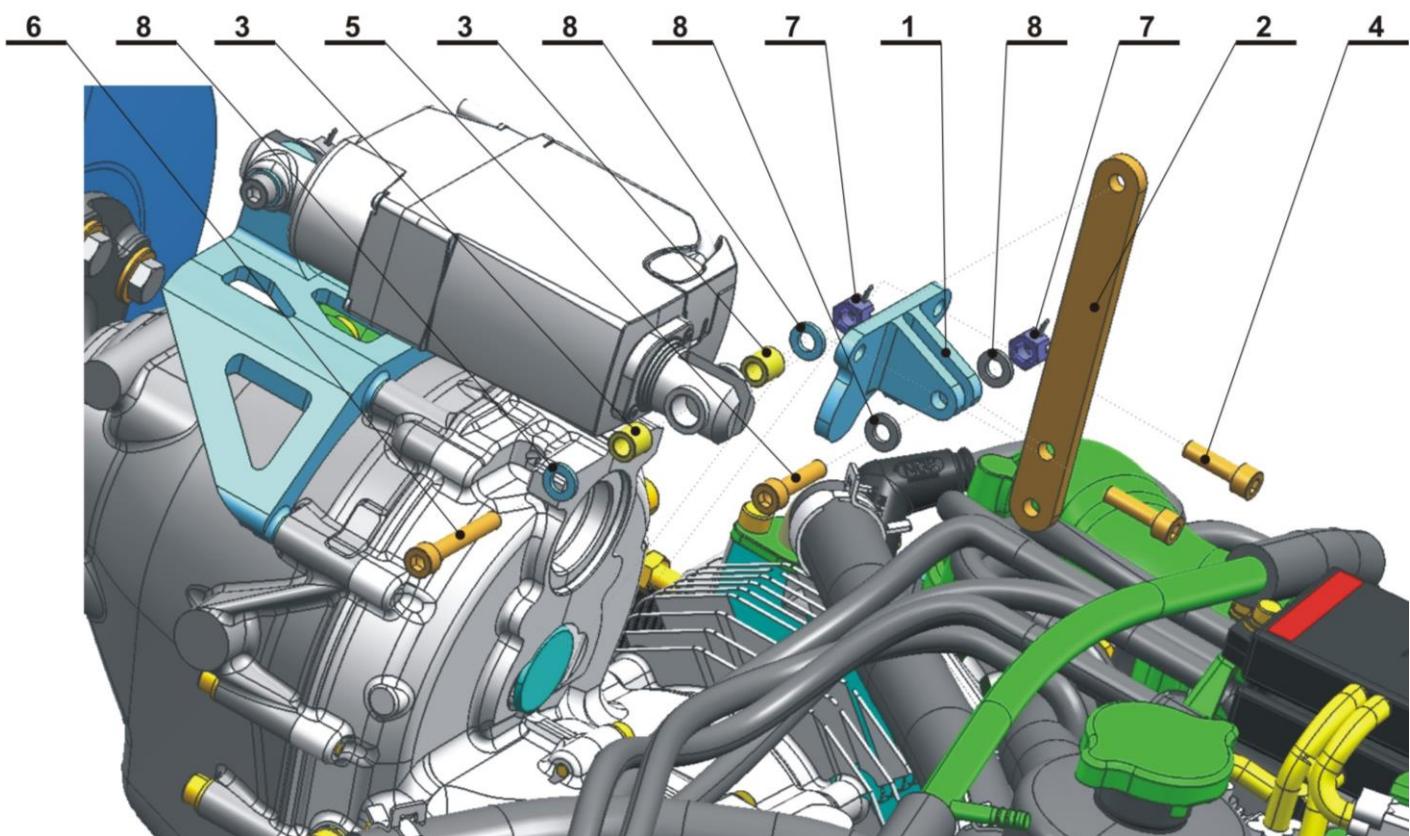

Obr. 9 Montáž servomotoru s držákem

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1.2012 Datum změny: 28.5.2012	24/35
-------------	-------------------	---	-------

15.3. Montáž zvratné páky servomotoru s držákem

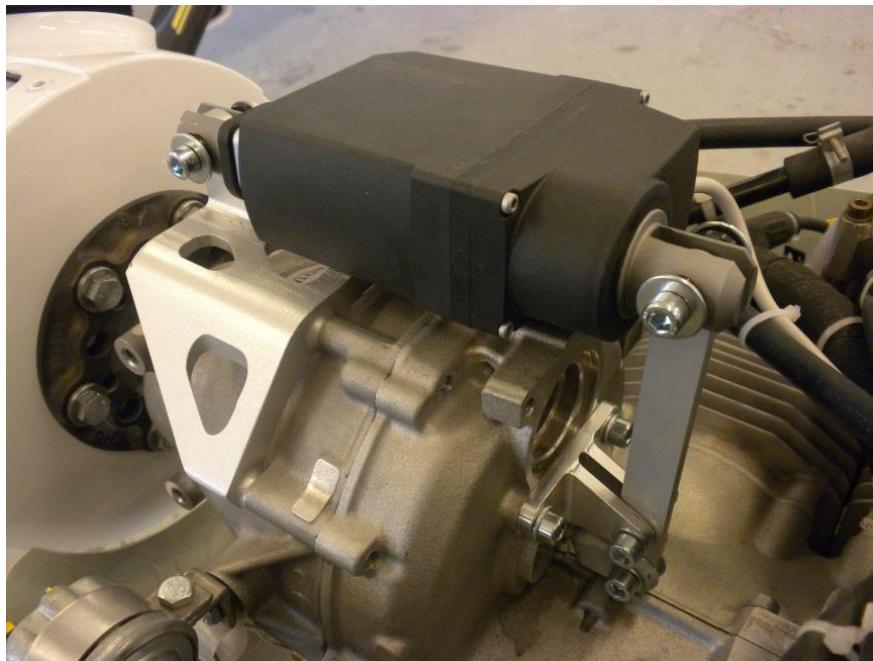
Na kryt reduktoru motoru pomocí dvojice šroubů M 6 x 20 8.8 DIN 912 instalujte díl držáku zvratné páky servomotoru. Utahovací moment šroubů je 9,7 N.m. Na píst servomotoru instalujte zvratnou páku servomotoru pomocí šroubu M6 x 40 8.8 DIN 912, korunové matice M 6 se závlačkou a dvojice podložek. Zvratnou páku servomotoru upevněte na držák zvratné páky servomotoru pomocí šroubu M6 x 27 8.8 DIN 912, korunové matice M 6 se závlačkou a dvojice podložek. Kolem tohoto uchycení se musí zvratná páka volně otáčet.

Obr. 10 Montáž zvratné páky servomotoru s držákem

Č. pozice	Název dílu / podsestavy
1	Držák zvratné páky servomotoru
2	Zvratná páka servomotoru
3	Pouzdro servomotoru - krátké
4	Šroub M6 x 20 8.8 DIN 912
5	Šroub M6 x 27 8.8 DIN 912
6	Šroub M6 x 40 8.8 DIN 912
7	Korunová matice M 6 ČSN 02 1411 se závlačkou
8	Podložka M 6

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	25/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

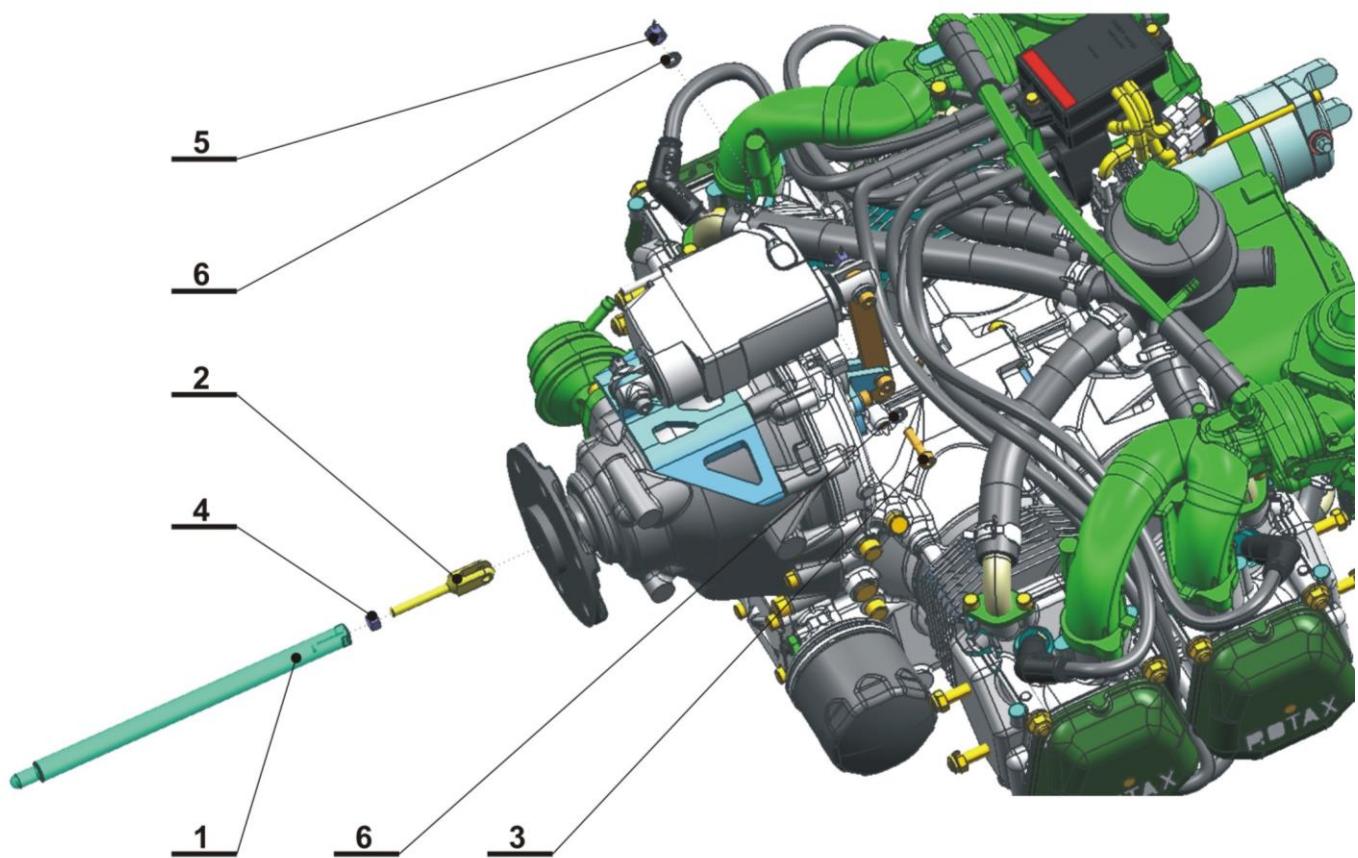
Obr. 11 Montáž zvratné páky servomotoru s držákem

15.4. Instalace osy ovládání vrtule

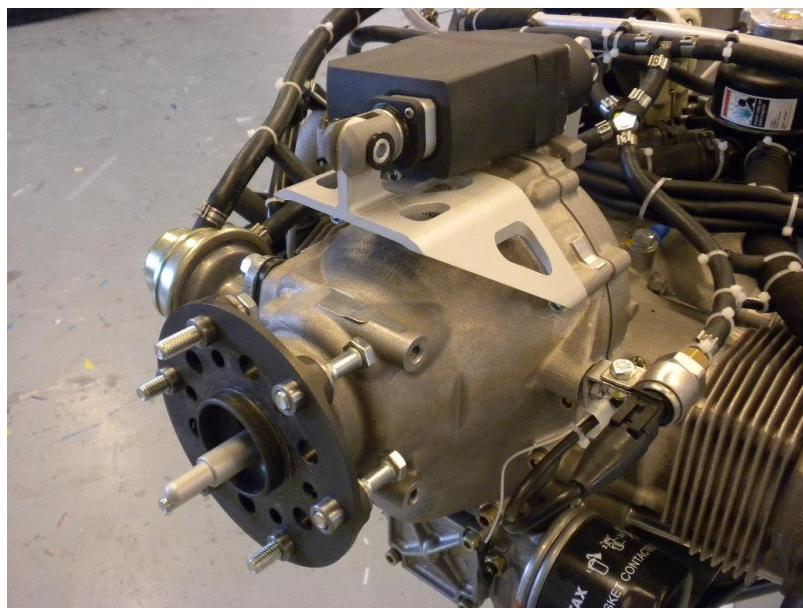
Do duté osy reduktoru nasuňte osu ovládání vrtule s vidličkou ovládání vrtule a šestihrannou maticí M 6. Vidličku ovládání vrtule propojte se zvratnou pákou servomotoru pomocí šroubu M6 x 25 8.8 DIN 912, korunové matice M 6 se závlačkou a dvojice podložek.

Č. pozice	Název dílu / podsestavy
1	Osa ovládání vrtule
2	Vidlička ovládání vrtule
3	Šroub M6 x 25 8.8 DIN 912
4	Matici M6 šestihranná ISO 4032
5	Korunová matice M6 ČSN 02 1411 se závlačkou
6	Podložka M 6

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012 Datum změny: 28.5.2012	26/35
-------------	-------------------	--	-------

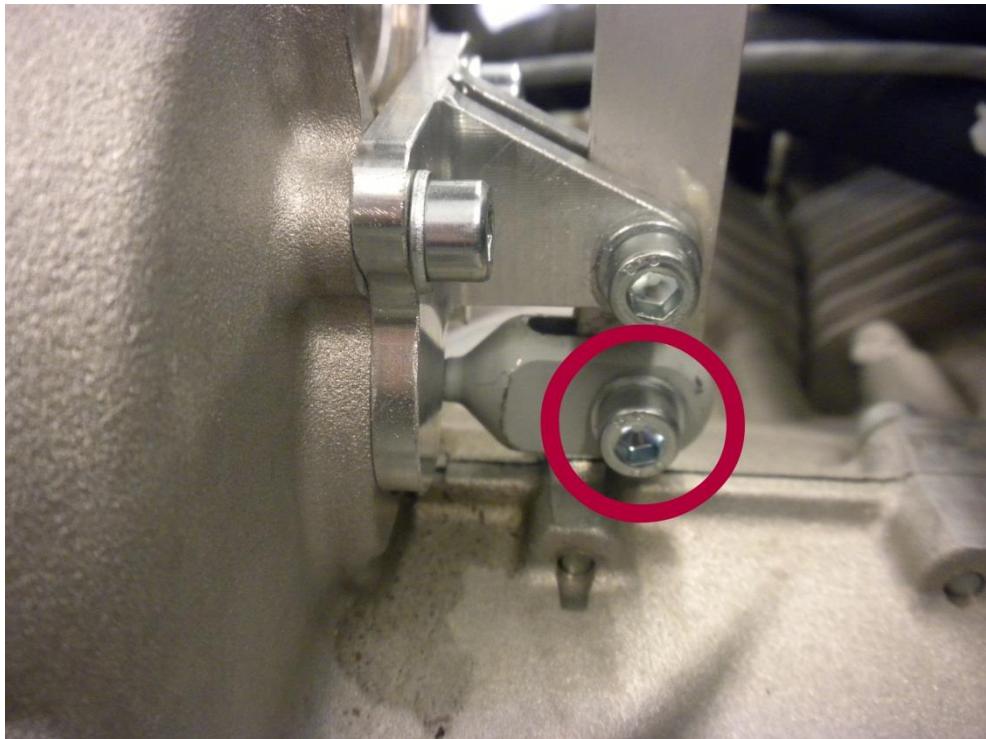

Obr. 12 Instalace osy ovládání vrtule

Obr. 13 Instalace osy ovládání vrtule

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1.2012 Datum změny: 28.5.2012	27/35
-------------	-------------------	---	-------

Obr. 14 Instalace osy ovládání vrtule

15.5. Očištění dosedacích ploch

Očistěte dosedací plochy příruby náboje vrtule se středícím zahľoubením. Očistěte dosedací plochy příruby reduktoru motoru se středícími plochami. Zkontrolujte stav dosedacích ploch.

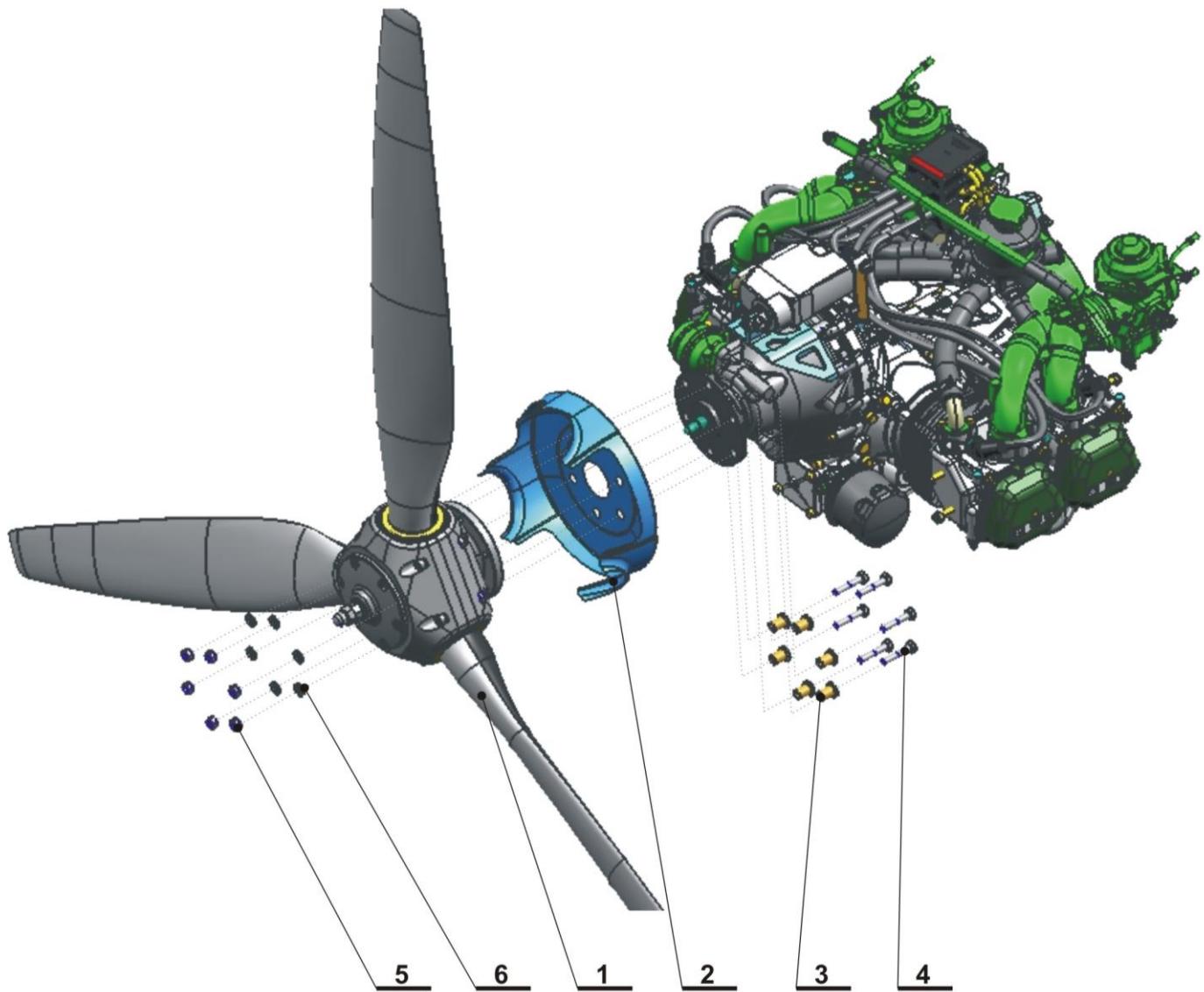
15.6. Montáž vrtule na přírubu reduktoru

Na přírubu reduktoru motoru nasadte kompozitovou podstavu vrtulového kužeľa a do zahľoubení v přírubě reduktoru nasadte šestici unášecích čepů. Nakonec na přírubu reduktoru motoru s podstavou vrtulového kužeľa nasadte sestavenou vrtuli. Polohu náboje vrtule ustavte tak, aby byly v zákrytu otvory pro unášecí čepy, na které náboj vrtule nasuňte. Spoj vrtule s motorem upevněte pomocí šestice šroubů M 8 x 40 8.8 ISO 4014 a pojistěte je kovovými pojíšťovacími maticemi VM 8 DIN 980 s podložkami. Šrouby dotáhněte dle následujícího instruktážního schématu požadovaným utahovacím momentem.

VÝSTRAHA:

Šrouby a maticce po prvních 25 hodinách provozu po každé instalaci vrtule překontrolujte a důsledně dotáhněte. Po této době může dojít záběhem k částečné ztrátě montážního přesahu ve spojení příruby a náboje vrtule a v důsledku toho k ohrožení bezpečnosti provozu.

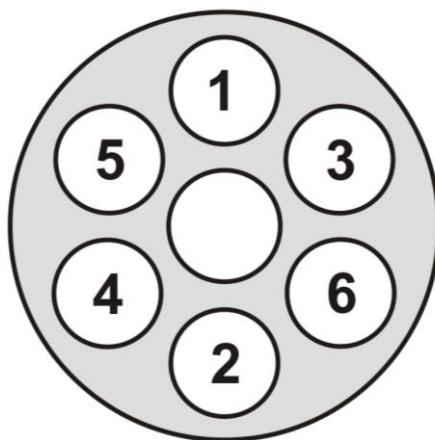
P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 28.5.2012	12.1. 2012	28/35
-------------	-------------------	------------------------------------	------------	-------

Obr. 15 Montáž vrtule na příruba reduktoru

Č. pozice	Název dílu / podsestavy
1	Vrtule PowerMax
2	Podstava vrtulového kuže
3	Unášecí čep spoje vrtule s reduktorem motoru
4	Šroub M8 x 40 8.8 ISO 4014
5	Samojistná matice VM 8 DIN 980
6	Podložka M 8

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	29/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

Obr. 16 Sekvence postupu dotahování šroubů

Utahovací moment šroubů spoje vrtule s reduktorem motoru	23,5 N.m
---	----------

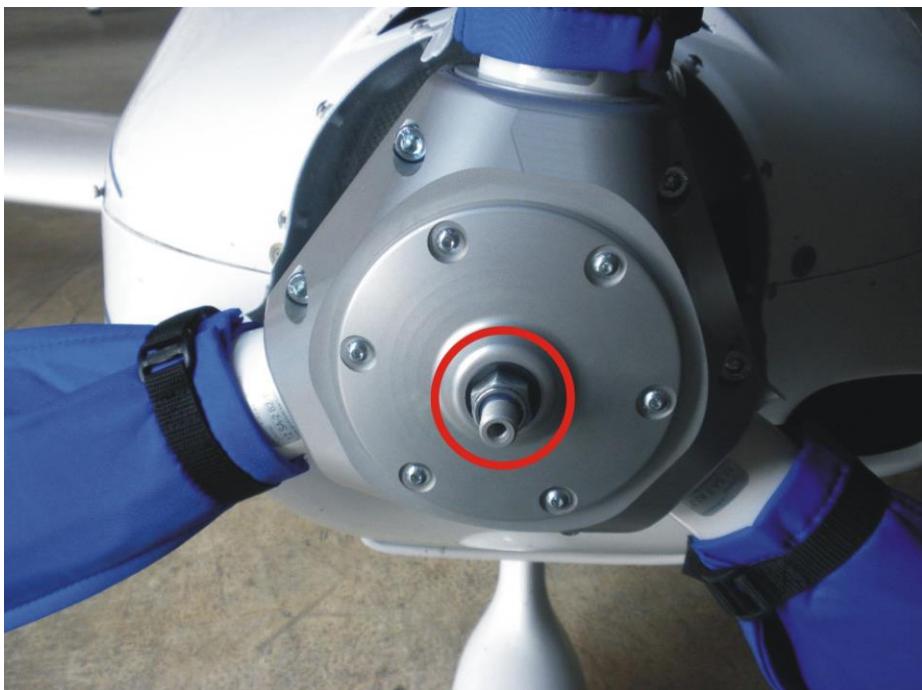
Obr. 17 Montáž vrtule na přírubu reduktoru

15.7. Uvolnění matic

Uvolněte matici M 12 označenou na následujícím obrázku.

UPOZORNĚNÍ:

Matici M 12 zcela neodstraňujte z osy mechanizmu stavění vrtule, ale pouze ji uvolněte.

Obr. 18 Uvolnění matici M 12

15.8. Kontrola maximálních otáček

Nastavte přepínač AUTO/MANUAL do polohy MANUAL a přepínačem INC/DEC nastavte malý úhel nastavení vrtulových listů tím, že necháte servomotor zastavit až o jeho doraz.

Z vrtule odstraňte textilní ochranné povlaky. Nastartujte pohonnou jednotku letounu a opatrně zkontrolujte otáčky při maximálním výkonu pohonné jednotky. Otáčky motoru v tomto režimu musí být 5550 – 5600 ot/min.

Pokud jsou zjištěné otáčky v toleranci **5575 ± 200 ot/min** pokračujte bodem **15.11**.

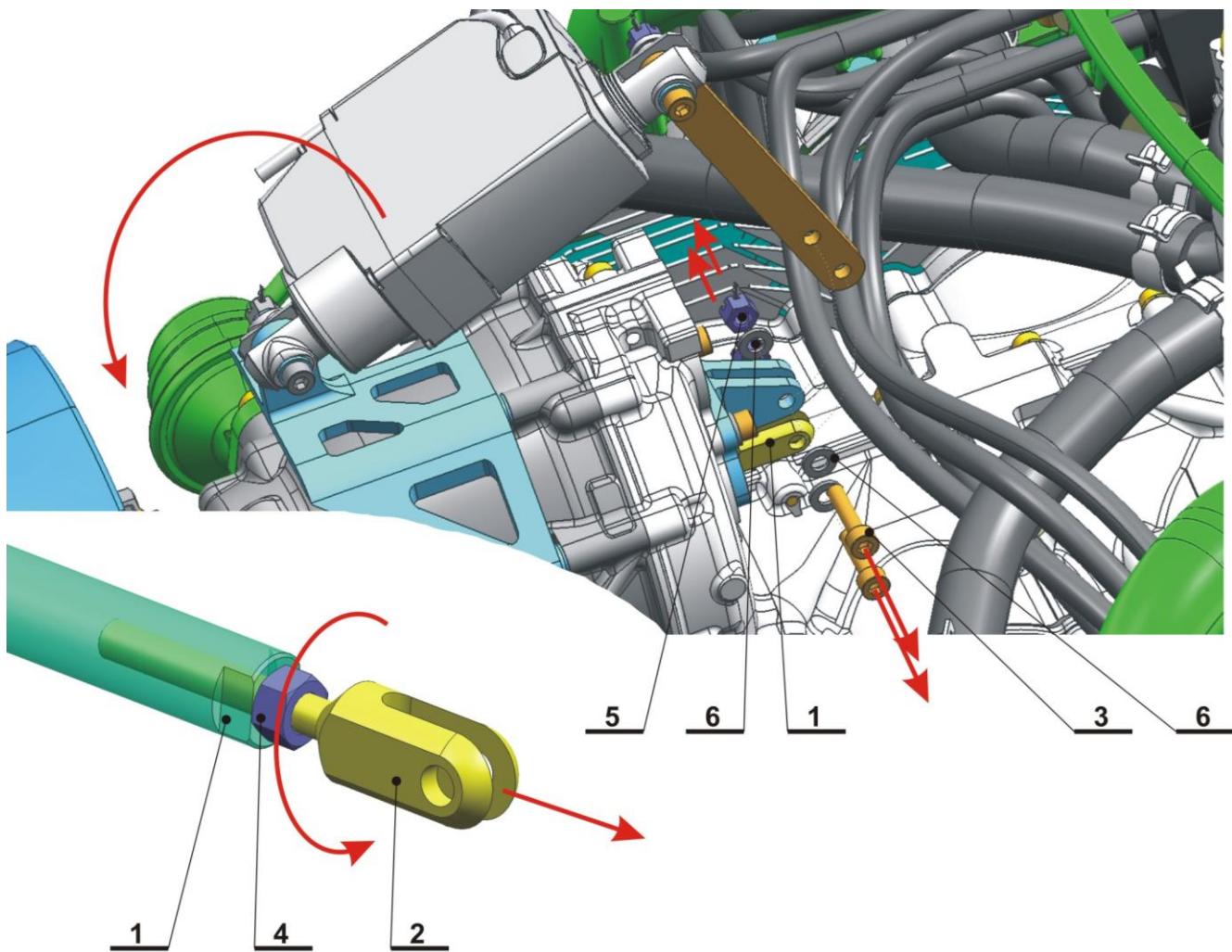
Pokud zjištěné otáčky jsou vyšší než tolerance **5575 ± 200 ot/min** pokračujte bodem **15.9**.

Pokud zjištěné otáčky jsou nižší než tolerance **5575 ± 200 ot/min** pokračujte bodem **15.10**.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	31/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

15.9. Zjištěné otáčky jsou vyšší než předepsaná tolerance

V tomto případě je nutné demontovat šrouby M6 x 25 a M6 x 27 s korunovými maticemi a podložkami na zvratné páce servomotoru. Potom je možné odklonit celý servomotor kolem jeho uchycení v držáku servomotoru a zajistit si tak přístup k vidličce ovládání vrtule. Vidličku povysuňte o požadovaný rozměr a dotáhněte ji šestihrannou kontra maticí M6.

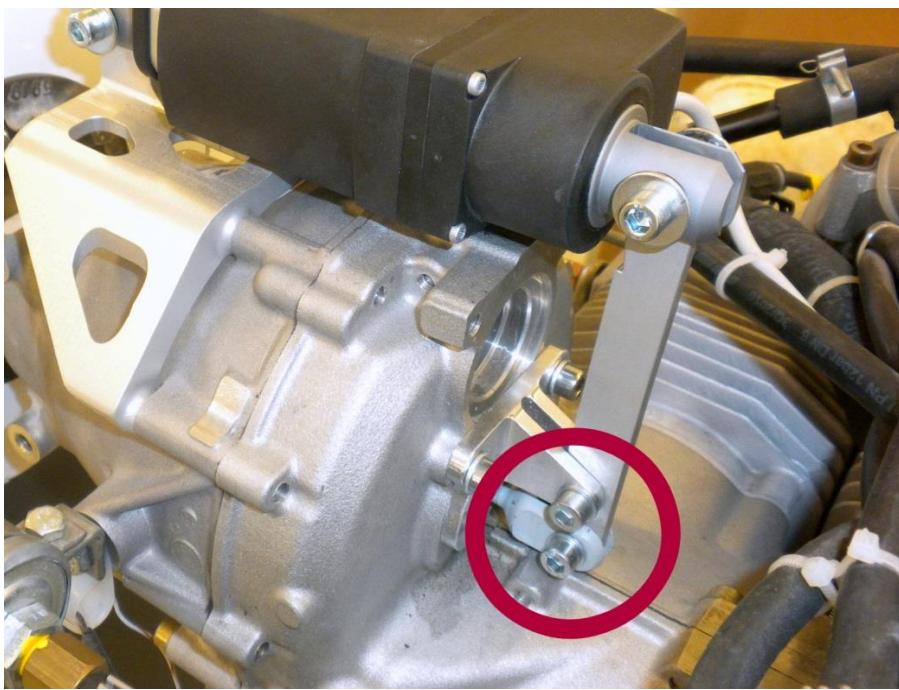

Obr. 19 Nastavení vidličky ovládání vrtule

Č. pozice	Název dílu / podsestavy
1	Osa ovládání vrtule
2	Vidlička ovládání vrtule
3	Šroub M6 x 27 8.8 DIN 912
4	Matice M6 šestihranná ISO 4032
5	Korunová matice M6 ČSN 02 1411 se závlačkou
6	Podložka M 6

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012	Datum změny: 28.5.2012	32/35
-------------	-------------------	-------------------------------------	---------------------------	-------

Po nastavení vidličky ovládání servomotoru sestavu ovládání opět zkompletujte a korunové matici zajistěte závlačkami.

Obr. 20 Zkompletovaná sestava ovládání vrtule

Po provedení všech úkonů v kroku 15.9. opakujte krok 15.8. instalace vrtule na letoun.

15.10. Zjištěné otáčky jsou nižší než předepsaná tolerance

V tomto případě je nutné demontovat šroub M6 x 40 a pouzdro servomotoru - dlouhé uchycení servomotoru k držáku servomotoru, který je pojištěn korunovou maticí M6 se závlačkou. Celý servomotor je potom možné odklonit kolem uchycení jeho pístu ke zvratné páce servomotoru. Pootáčejte volnou vidličkou servomotoru a tím nastavte její správnou pozici. Potom opět zkompletujte spoj servomotoru s držákem servomotoru a korunovou matici zajistěte závlačkou.

Po provedení všech úkonů v kroku 15.10. opakujte krok 15.8. instalace vrtule na letoun.

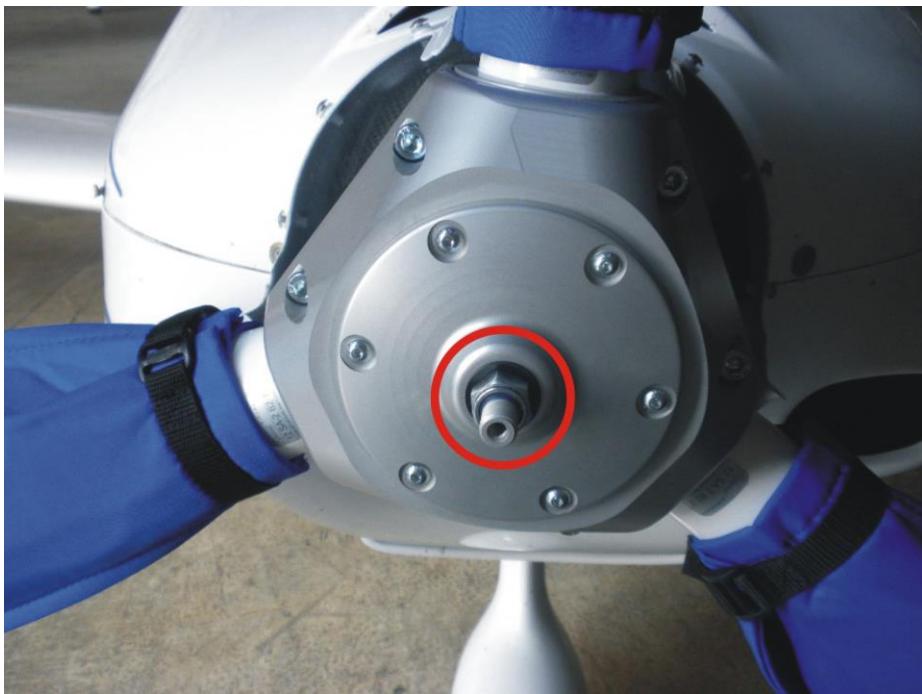
P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012 Datum změny: 28.5.2012	33/35
-------------	-------------------	--	-------

15.11. Utažení maticе

Jestliže otáčky motoru s nainstalovanou vrtulí splňují požadavky uvedené v bodě 15.8. instalace vrtule na letoun, dotáhněte matici M 12 označenou na následujícím obrázku.

UPOZORNĚNÍ:

Matici M 12 nedotahujte silou, podložka mezi víkem náboje vrtule a touto maticí se musí volně otáčet.

Obr. 21 Utažení maticе M 12

15.12. Kryt vrtulového kužele

Na podstavu vrtulového kužele instalujte kryt vrtulového kužele pomocí 9 šroubů umístěných po obvodu krytu. Při montáži kryt vrtulového kužele osově vycentrujte.

P1/12/002CJ	Číslo změny: 1	Datum prvního vydání: 12.1. 2012 Datum změny: 28.5.2012	34/35
-------------	-------------------	--	-------

15.13. Kontrola a záznam

Znovu vyzkoušejte správnost funkce vrtule. Poznámku o instalaci vrtule s datem a imatrikulací letounu zaznamenejte do záznamníku vrtule. Instalaci musí autorizovaný technik v záznamníku vrtule potvrdit podpisem.

POZNÁMKA:

Záznamník vrtule slouží k zaznamenání a potvrzení všech provedených periodických, mimořádných a údržbových prací, generálních oprav, instalací na letouny, včetně drobných oprav provedených uživatelem. provedení a kompletnost všech těchto činností musí být do záznamníku stvrzeno podpisem zodpovědné osoby s kvalifikací odpovídající provedené činnosti.

